

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง สศท.2 เผยแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าว วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สร้างมูลค่า ในพื้นที่ภาคเหนือ 5 จังหวัด
ออกอากาศ วันศุกร์ที่ 19 มกราคม 2567

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อ
การเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 18.30 – 19.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อ
เกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง สศท.2 เผยแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าว วัสดุเหลือใช้ทาง
การเกษตร สร้างมูลค่า ในพื้นที่ภาคเหนือ 5 จังหวัด ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นางธัญญ์พิชชา เถระรัชชานนท์ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก
(สศท.2) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า “ฟางข้าว” เป็นเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่เกิดจาก
พื้นที่เพาะปลูกข้าวหลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวของเกษตรกร ซึ่งมีปริมาณค่อนข้างมาก โดยเกษตรกรในแต่ละ
พื้นที่จะมีวิธีการบริหารจัดการฟางข้าวที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการที่ดีและเหมาะสม เกษตรกรจึงนิยม
เลือกใช้วิธีเผาทำลายฟางข้าว เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งนับเป็นการสูญเสียมูลค่าในการใช้ประโยชน์จากฟางข้าว
และสร้างมลภาวะทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อเกิดภาวะโลกร้อน และสุขภาพของประชาชน

สศท.2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานตามแนวทาง BCG Model (Bio-Circular-Green
Economy) การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยมุ่งเน้นการบริหาร
จัดการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าและช่วยลดปริมาณขยะและรักษา
สิ่งแวดล้อม โดยได้ลงพื้นที่ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ภาคเหนือ 5 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก สุโขทัย
อุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการจัดการโซ่อุปทานของการนำวัสดุเหลือใช้จากฟางข้าวมาใช้ประโยชน์
และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้จากฟางข้าว พบว่า ปี 2566 ในพื้นที่ 5 จังหวัด มีปริมาณฟาง
ข้าวรวม 1.87 ล้านตัน ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 197 ราย แบ่งเป็น เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่สินค้า
ข้าวที่มีการจัดซื้อเครื่องอัดฟางข้าว ภายใต้โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564
ที่ผลิตข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2565/66 และข้าวนาปรังปี 2565 จำนวน 147 ราย , ผู้ประกอบการแปรรูป/ผู้รวบรวม
จำนวน 25 ราย และผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว จำนวน 25 ราย ได้มีการบริหารจัดการใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าจาก
ฟางข้าวของพื้นที่ 5 จังหวัด ดังนี้ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ส่วนใหญ่จะนำฟางข้าวจำหน่ายให้แก่กลุ่มแปลงใหญ่
ร้อยละ 54.97 และจำหน่ายให้แก่ผู้รวบรวมฟางข้าวเอกชน ร้อยละ 16.87 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 28.16 จะจ้างกลุ่มแปลง
ใหญ่ที่ตนเองเป็นสมาชิก ดำเนินการอัดเป็นฟางก้อนให้ เพื่อจำหน่ายและใช้ประโยชน์ในฟาร์มของตนเอง โดยเกษตรกร

ที่จำหน่ายฟางข้าวอัดก้อนจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 510.77 บาท/ไร่/รอบการผลิต กลุ่มผู้ประกอบการแปรรูป/ผู้รวบรวม ฟางข้าว แบ่งเป็น กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว จะรับซื้อฟางข้าวจากเกษตรกรสมาชิก โดยจะดำเนินการอัดฟางก้อน ซึ่งมีค่าใช้จ่าย ประมาณ 8 - 10 บาท/ก้อน หลังจากนั้นจะนำฟางอัดก้อนไปจัดเก็บไว้ที่โกดังของกลุ่ม เพื่อรอจำหน่ายไปยังผู้ใช้ประโยชน์ ต่อไป และผู้รวบรวมฟางข้าวเอกชน จะรับซื้อฟางข้าวแบบเหมาไร่ ราคาตั้งแต่ 20 - 100 บาท/ไร่ และรับซื้อโดยการ จ่ายเงินให้แก่เกษตรกรตามจำนวนก้อนฟางที่อัดได้ ราคาตั้งแต่ 2 - 10 บาท/ก้อน เพื่อรอจำหน่ายไปยังผู้ใช้ประโยชน์ ต่อไป และ กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว ส่วนใหญ่จะนำฟางอัดก้อนไปเลี้ยงปศุสัตว์ โดยใช้ร่วมกับพืชอาหารสัตว์ หรืออาหาร TMR สามารถลดค่าใช้จ่ายค่าอาหารสัตว์ โคเนื้อเฉลี่ย 8.59 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 29) และโคนม เฉลี่ย 49.50 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 69) และมีบางส่วนที่นำไปใช้เป็นวัสดุคลุมแปลงพืชผักทดแทนพลาสติก สามารถลดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 480 บาท/ไร่/รอบการผลิต (ลดลงร้อยละ 53) และเป็นวัสดุ ในการเพาะเห็ดทดแทนขี้เลื่อย สามารถลดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 9 บาท/ก้อน/ปี (ลดลงร้อยละ 52)

ด้านแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ 5 จังหวัด ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนา ช่องทางการเชื่อมโยงความต้องการของตลาดระหว่างเกษตรกร ผู้รวบรวม และผู้ใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถ ผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการให้มากขึ้น มีการพัฒนาช่องทางการจำหน่ายฟางข้าวทางออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อให้ ผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงสินค้าฟางข้าวได้สะดวกและรวดเร็ว และให้ความสำคัญกับการนำเศษวัสดุเหลือใช้ฟางข้าวมา ใช้ประโยชน์มากขึ้นเพื่อสร้างรายได้เสริม อีกทั้งสามารถช่วยลดการเผาในพื้นที่ทางการเกษตร นอกจากนี้ ภาครัฐ ควรสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากฟางข้าวให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริง มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติที่มีความไม่แน่นอนและควบคุมไม่ได้ รวมถึงเพื่อให้การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพฟางข้าวให้มีประสิทธิภาพ และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น โรงเรือน/โกดัง ที่ใช้ในการจัดเก็บฟางข้าว ให้เพียงพอับความต้องการของเกษตรกร อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดตั้งชุดปฏิบัติการ เพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการเผาเศษซากพืชหรือวัชพืชและเศษวัสดุ การเกษตร โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สังกัด กษ. บูรณาการร่วมกับอาสาสมัครเกษตรกรจากทุกหน่วยงาน ลงพื้นที่ขอความร่วมมือให้เกษตรกรงดเผาทำลาย รวมถึงให้ความรู้และคำแนะนำในการบริหารจัดการฟางข้าว ทั้งนี้ หากท่านสนใจข้อมูล เพิ่มเติม สามารถสอบถามได้ที่ สศท.2 โทร 0 5532 2650 และ 0 5532 2658 หรืออีเมล zone2@oae.go.th

ราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 13,914 บาท สัปดาห์ก่อน 13,814 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 11,185 บาท สัปดาห์ก่อน 10,474 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 9.00 บาท สัปดาห์ก่อน 9.13 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.25 บาท สัปดาห์ก่อน 7.38 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 16.75 บาท สัปดาห์ก่อน 17.50 บาท

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 41.67 บาท สัปดาห์ก่อน 46.25 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 30.17 บาท สัปดาห์ก่อน 32.21 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 25.45 บาท สัปดาห์ก่อน 23.92 บาท

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 5.69 บาท สัปดาห์ก่อน 5.22 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 3.03 บาท สัปดาห์ก่อน 3.01 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.58 บาท สัปดาห์ก่อน 7.40 บาท

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,925 บาท สัปดาห์ก่อน 1,958 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,398 บาท สัปดาห์ก่อน 1,263 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 967 บาท สัปดาห์ก่อน 681 บาท

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 10.50 บาท สัปดาห์ก่อน 10.55 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 14.06 บาท สัปดาห์ก่อน 12.59 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 51.66 บาท สัปดาห์ก่อน 49.96 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 23.88 บาท สัปดาห์ก่อน 23.52 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 22.73 บาท สัปดาห์ก่อน 22.08 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 49.03 บาท สัปดาห์ก่อน 47.96 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 67.11 บาท สัปดาห์ก่อน 67.37 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.14 บาท สัปดาห์ก่อน 40.08 บาท

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 364 บาท สัปดาห์ก่อน 370 บาท

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 402 บาท สัปดาห์ก่อน 411 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 89.11 บาท สัปดาห์ก่อน 89.36 บาท

กระบือ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 66.33 บาท สัปดาห์ก่อน 67.59 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๊กบึกก้อย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 61.41 บาท สัปดาห์ก่อน 60.09 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 80.29 บาท สัปดาห์ก่อน 80.39 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 128.45 บาท สัปดาห์ก่อน 123.88 บาท

ปลาทุ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 65.34 บาท สัปดาห์ก่อน 69.49 บาท

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.07 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 36.00 บาท ทรงตัวเท่ากับสัปดาห์ก่อน

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่องเพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170

- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service/

- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก เรื่อง สศท.2 เผยแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าว วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สร้างมูลค่า ในพื้นที่ภาคเหนือ 5 จังหวัด และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกันทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน และอีกหนึ่งช่องทาง เพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้โดยค้นหา ID Line : @oanews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่สัปดาห์หน้า สวัสดีค่ะ